

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Εγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δρχ. 15000, ἑξαμηνίᾳ δρχ. 8000.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρες 1:10
Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 8.
Ἑξαμηνιᾷ ἀναλόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑὶ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀποστέλλει : Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», δόδος Λέκκα 18, Βι-
βλιοπωλεῖο «Ἀνατολή» Ἀθῆνας. Τηλεφ. 20.977

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΑΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ
συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέ-
ποτε μηνός.

Παλαιοὶ Τόμοι, ἔρτιοι, τιμῶνται δρχ. 15000 ἄδρος
καὶ 18000 χρυσῷ. — Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατά φυλ-
λὸν ἀποκτὰ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων
ψευδώνυμον δι' ἐν ὅτῳ ἐπὶ πληρωμῇ δρχ. 1000

Περίοδος Γ' — Τόμος 2ος

Ἀθῆναι 6 καὶ 13 Ἰουλίου

Ἔτος 68ον — Ἀριθ. 25-26

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

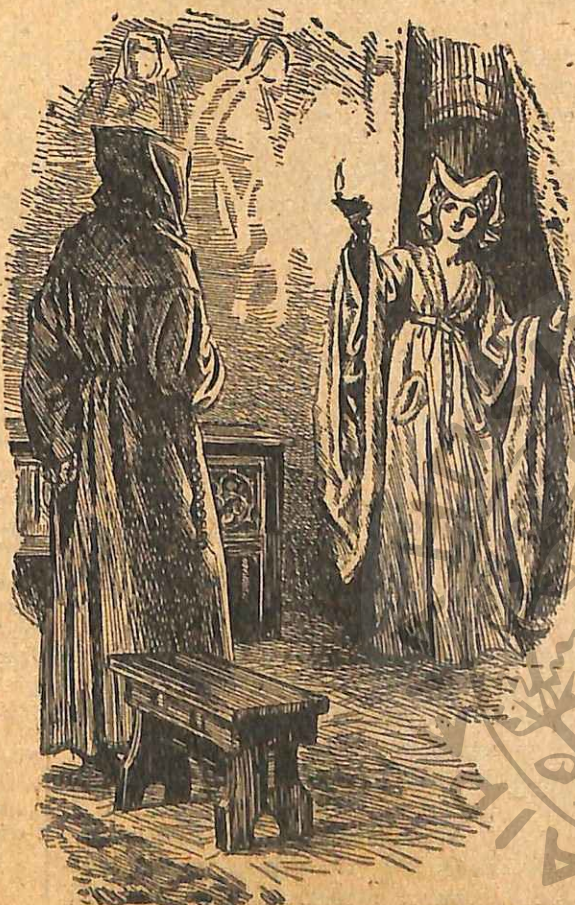
(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο οἱ ἄνθρωποι τοῦ μαύρου βέλους κατορθώσανε νὰ πιάσουνε ἓνα μέρος ἀπὸ τοὺς φρου-
ρὸς ποὺ εἶχαν βρεθῇ ἀνάμεσα σις
δυὸ ομάδες.

Οἱ ὑπόλοιποι τρέχοντας εἶχανε
σκορπιστεῖ μέσα στὸ σκοτάδι.

Πρὶν ὅλα αὐτὰ ἡ μάχη βρισκότανε
ἀκόμα στὴν ἀρχὴ τῆς. Οἱ ἄνθρωποι
τοῦ Ντίκ, ἂν καὶ εἶχαν τὴν ὠφέ-
λεια τοῦ αἰφνιδισμοῦ, ἦτανε
ὅμως σημαντικὰ λιγώτεροι ἀπὸ
τοὺς ἄλλους. Ἡ παλῖρροια στὸ
μεταξὺ εἶχε ἀνεθεῖ. Ἡ ἀμμου-
διὰ εἶχε στενέψει σὰ λουρίδα,
κι' ἐκεῖ ἀνάμεσα στὰ κύματα
καὶ στὸν τοίχο τοῦ κήπου, ἀρ-
χίνησε μέσα στὸ σκοτάδι, μιὰ
ἀμφίδολη καὶ σκληρὴ θανατη-
φόρα μάχη. Οἱ ἐχθροὶ ἦτανε
καλὰ ὁπλισμένοι. Ἀμίλητοι πο-
λεμοῦσαν τοὺς ἀνθρώπους τοῦ
Σέλτον. Ὁ αἰφνιδισμὸς εἶχε
γίνει τώρα μιὰ κανονικὴ μάχη.
Ὁ Ντίκ, ποὺ εἶχε μὴ ἔπιδ
τοὺς πρώτους στὸ ἀνακάτωμα
αὐτὸ, περικυκλώθηκε ἀπὸ τρεῖς
ἐχθρούς. Τὸν πρώτο τὸν ἔρριξε
κάτω μ' ἓνα χτύπημα. Μὰ οἱ
ἄλλοι δυὸ τοῦ ῥιχτήκανε μὲ
περισσότερη μανία, καὶ φαινό-
τανε πῶς ὁ Ντίκ θὰ ἀναγκασό-
τανε νὰ ὑποχωρήσῃ. Ὁ ἓνας
ἀπὸ τοὺς δύο ἦταν ἓνας πελώ-
ριος ἄντρας, σχεδὸν γίγαντας,
ὁπλισμένος μὲ ἓνα δίκωπο σπα-
θί, ποὺ τὸ κουνούσε στὸν ἀγέρα
σὰ βέργα. Μπροστὰ σ' αὐτὸν
τὸν ἀντίπαλο, μὲ τέτοια δύναμη
καὶ τέτοιο ὁπλισμό, ὁ Ντίκ καὶ
τὸ τσεκούρι τοῦ δὲν ἀξίζαν τί-
ποτα. Κι' ἂν αὐτὸς ἐξακολου-

θοῦσε ἀκόμα λίγο νὰ ἐπιτίθεται στὸ
Ντίκ, χωρὶς ἀμφιβολία ὁ Ντίκ ἦταν
χαμένος. Ὁ δεύτερος ἀντίπαλος,
ποὺ δὲν ἦταν τόσο ψηλός, οὔτε τόσο
γρήγορος σις κινήσεις του, εἶχε
σταματήσει γιὰ μιὰ στιγμή καὶ κύ-
ταξε μέσα στὸ σκοτάδι, παρακολου-
θώντας τὸ θόρυβο τῆς μάχης. Ὁ
Γίγας ἐξακολουθοῦσε νὰ ἔχει τὰ
πρωτεῖα, κι' ὁ Ντίκ προσπαθοῦσε
κάθε φορὰ νὰ τοῦ ξεφεύγῃ. Ἐξήνου

Τὶ ζητάει ἐδῶ, καλὰ μου πιάστορα!

τὸ πελώριο σπαθί τοῦ σηκώθηκε
ψηλά, κι' ὕστερα ξανάπεσε, μὰ ὁ
Ντίκ στὸ μεταξὺ μὲ μιὰ πλάγια κί-
νηση κατάφερε νὰ τὸν χτυπήσῃ στὰ
πλευρὰ μὲ τὸ τσεκούρι τοῦ. Ἐνας
βόγγος ἀγωνίας ἀκούστηκε, καὶ πρὶν,
ὁ πελώριος ἄνθρωπος, μπορέσει νὰ
ξανασηκώσῃ τὸ σπαθί τοῦ, ὁ Ντίκ
μ' ἓνα διπλὸ χτύπημα τὸν ἔρριξε
χάμω...

Τώρα ἄρχισε νὰ χτυπιέται μὲ τὸν
δεύτερο ἀντίπαλο. Μ' αὐτὸν δὲν εἶχε
μεγάλῃ διαφορὰ σὲ μέγεθος. Κι' ἔτσι,
ἂν καὶ ὁ ἐχθρὸς ἦτανε καλλίτερα ὁ-
πλισμένος, ὁ Ντίκ τὸν ξεπερνούσε
σὲ γρηγοράδα καὶ εὐκινησία.

Στὴν ἀρχὴ δὲ φαίνότανε ποιεῖς
θὰ νικούσε, ἀπὸ τοὺς δυὸ. Ὁ-
μως ὁ ἀντίπαλος εἶχε τὴν ἐξυ-
πνάδα νὰ τραβήξῃ τὸ Ντίκ
πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἠθελε αὐτός.

Ὁ Ντίκ τώρα κατέλαβε πῶς
εἶχαν περάσει τὴ στενὴν ἀμμου-
διὰ καὶ πῶς πολεμοῦσαν βου-
τηγμένοι ὡς τὰ γόνατα μὲς τοὺς
ἄφρους ποὺ σπάζανε στὴν ὄχθη.

Ἐδῶ ἡ ἐνεργητικότης τοῦ
Ντίκ γίνθηκε ἀχρηστῇ. Ἐνοιω-
θε τὸν ἑαυτὸ τοῦ στὴ διάθεση
τοῦ ἐχθροῦ τοῦ. Ἀκόμα λίγο
καὶ θὰ βρισκότανε πολὺ μακριὰ
ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ. Ἐ-
βλεπε πῶς αὐτὸς ὁ ἐπιδέξιος
ἀντίπαλος εἶχε σκοπὸ νὰ τὸν
τραβήξῃ ὅλο καὶ πιὸ μακρύτερα.

Ὁ Ντίκ ἔσφιξε τὰ δόντια
τοῦ. Ἀποφάσισε νὰ δώσῃ μιὰ
ὥρα ἀρχήτερα, τέλος σ' αὐτὴν
τὴν κατάστασι. Ἔτσι διὰ γιὰ
μιὰ στιγμή τὰ κύματα τραβή-
χτηκαν πίσω καὶ τοὺς ἀφίστασε
στεγνοὺς, πέταξε τὸ τσεκούρι,
καὶ πήδηξε στὸ λαγμὸ τοῦ ἐχ-
θροῦ τοῦ. Ἐκεῖνος ἔπεσε ἀνά-
σκελα μὲς τὰ νερά, μὰ τὸ Ντίκ
ἀπὸ πάνω του, καὶ τὸ κύμα ποὺ
ξανάρθε τὸν σκέπασε μέσα στοὺς
ἄφρους τοῦ.

Ενώ ακόμα βρισκότανε μέσα στα νερά, ο Ντίκ το άρπαξε τὸ μαχαίρι ἀπὸ τὰ χέρια καὶ σηκώθηκε ὀρθίως ὀριζομενικά.

— Παραδόσου, εἶπε. Σοῦ χαρίζω τὴ ζωή.

— Παραδίδομαι, εἶπε ὁ ἄλλος ἐνῶ σηκώνεταν. Πολεμᾷς μὲ μεγάλη τόλμη, μὰ χωρὶς νὰ λογαριάζης τὸν κίνδυνον. Ὅμως, — μὰ τοὺς ἁγίους — εἶσαι ἕνας γενναῖος.

Ὁ Ντίκ γύρισε στὴν ἀμμουδιά. Ἡ μάχη ἐξακολουθοῦσε ἀκόμα ἄγρια μέσα στὴ νύχτα. Στὸ ἐραχνὸ θόρυβον ποὺ κάνανε τὰ κύματα, ἀκουγότανε ἡ κλαγγὴ ἀπὸ τὰ ὅπλα, οἱ φωνὲς ἀπὸ τοὺς πληγωμένους, καὶ ὁ θόρυβος τῆς μάχης.

— Πήγαινε μὲ στὸν ἀρχηγό σου, νεαρέ μου, εἶπε ὁ νικημένος ἀρχοντας. Πρέπει νὰ σταματήσει αὐτὴ ἡ ἀνθρωποσφαγή.

— Σέρ, ἀπάντησε ὁ Ντίκ, ὁ ἀρχηγὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ βρίσκεται μπροστά σας καὶ σὰς μιλάει αὐτὴ τὴ στιγμή.

— Φώναξέ τους λοιπὸν νὰ σταθεῖ, καὶ θὰ διατάξω κι' ἐγὼ τοὺς δικούς μου νὰ κάνουν τὸ ἴδιο, ξανάπε ὁ ἀρχοντας.

Ὁ νικημένος εἶχε τέση εὐγένεια στὴ φωνή καὶ στοὺς τρόπους, ποὺ ὁ Ντίκ ἔδωξε κάθε φέδιο προδοσίας.

— Κάτω τὰ ὅπλα, παιδιά, φώναξε ὁ ξένος ἀρχοντας. Παραδόθηκα μὲ ὑπόσχεση ζωῆς.

Ἡ φωνή του εἶχε ἕνα τόνο ἐπιτακτικῆς διαταγῆς, καὶ σχεδὸν ἀμέσως ὁ θόρυβος καὶ ἡ σύγχυση τῆς μάχης σταμάτησαν.

— Δόουλες, φώναξε ὁ Ντίκ, εἰσαι ζωντανός;

— Καὶ βέβαια, φώναξε ὁ Δόουλες, ζωντανός καὶ κεφατός.

— Ἄναψε τὸ φανάρι, εἶπε ὁ Ντίκ.

— Δὲν εἶναι ἐδῶ ὁ Σέρ Ντάνιελ;

— Ὁ Σέρ Ντάνιελ; Ξανάπε ὁ Ντίκ. Μὰ τὸ Σταυρό, θάταν πολὺ ἄσκημα τὰ πράγματα γιὰ μένα, ἂν ἦταν αὐτὸς ἐδῶ.

— Πολὺ ἄσκημα γιὰ σένα, γενναῖε μου; ῥώτησε ὁ ἀρχοντας. Ἄν δὲν εἶσαι μὲ τὸ μέρος τοῦ κύρ Ντάνιελ, τότε δὲν καταλαβαίνω τίποτα. Γιατί, λοιπὸν, ἔκανες τὴν ἐφοδὸ ἐναντίον μου; Γιατί μὲ πολέμησες, φίλε μου; Γιὰ ποῖο λόγο; Καὶ γιὰ νὰ σοῦ κάνω μιὰ τελευταία ἐρώτηση; Σὲ ποῖον ἀρχοντα παραδόθηκα;

Μὰ πρὶν ἀπαντήσει ὁ Ντίκ, μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε μέσα στὸ σκοτάδι ἀπὸ κοντά. Ὁ Ντίκ ξεχώρισε τὸ μαῦρο καὶ τὸ ἄσπρο σῆμα αὐτοῦ ποὺ μιλοῦσε, καὶ εἶδε τὸ σεβαστὸ

χαιρετισμὸ ποὺ ἔκανε στὸν ἀρχοντα. — Κύριέ μου, εἶπε, ἂν οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ εἶναι ἐχθροὶ τοῦ Σέρ Ντάνιελ, εἶναι κῆριμα ποὺ πολεμήσαμε μαζί τους, ὅμως ἂς τ' ἀφίσουμε αὐτά. Οἱ φρουροὶ ποὺ εἶναι μέσα στὸ σπῆτι, ἐκτός ἂν εἶναι ὅλοι πεθαμένοι ἢ κουφοὶ — θὰ ἀκούσανε τὴ φασαρία τῆς μάχης τόσο ὥρα, καὶ θὰ εἰδοποιήσανε σίγουρα τὸ Σέρ Ντάνιελ στὴν πόλη. Ἄς φύγουμε ὅσο μπορούμε πρὶν γρήγορα, γιὰ νὰ μὴν πιαστοῦμε ὅλοι μας ἀπὸ ἕναν τρίτο ἐχθρό.

— Ὁ Χάουξλεϋ, ἔχει δίκιο, πρόσθεσε ὁ ἀρχοντας. Πῶς σοῦ φαίνεται αὐτὴ ἡ γνώμη μου νεαρέ μου φίλε! Εἰσαι συμφωνός;

— Σωστά, ἀρχοντά μου, εἶπε ὁ Ντίκ. Πρέπει νὰ φύγουμε. Ἀρχίζω νὰ καταλαβαίνω πῶς ὑπάρχει σκεδρὸς λόγος μεταξύ μας νὰ εἴμαστε φίλοι, καὶ ἂν καὶ ἡ γνωριμία μας ἀρχίσει λίγο ἀνώμαλα, δὲ θάθελα νὰ ἐξακολουθήσει ἔτσι.

— Ἄς χωριστοῦμε λοιπὸν, μ' ἕνα σφίξιμο τοῦ χεριοῦ, καὶ εἶμαι πρόθυμος νὰ συναντηθοῦμε ὅπου θέλετε καὶ νὰ συνεννοηθοῦμε.

— Δίνεις πολὺ εὐκολὰ τὴν ἐμπιστοσύνη σου, παιδί μου, ἀπάντησε ὁ ἄλλος, ὅμως αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἐπείσες ἔξω. Θὰ σὲ συναντήσω τὴν αὐγὴ στὸ Σέντ - Μπράιντς - Κρός. Ἐμπρός παιδιά, εἶπε στοὺς δικούς του, ἀκολουθήστε με.

Οἱ ξένοι ἀπομακρυνθήκανε γρήγορα. Στὸ μεταξύ οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ντίκ, καταγινόντανε νὰ κλέψουν ὅτι βρῆκανε πάνω στὰ πτώματα. Ὁ Ντίκ ξανάκανε τὸ γύρον τοῦ κήπου, γιὰ νὰ ἐξετάσει τὸ ἐξωτερικὸ τοῦ σπητιοῦ. Ἀπὸ μιὰ μικρὴ τρύπα στὴν κορυφὴ τοῦ σπητιοῦ ἔδρανε ἕνα φῶς. Ὁ Ντίκ κατὰ πῶς αὐτὸ θὰ ἦταν τὸ σῶνιμα ποὺ δώσανε οἱ φρουροὶ τοῦ σπητιοῦ πρὸς τὸ Σέρ Ντάνιελ στὴν πόλη, ἀπὸ ὅπου τὸ φῶς αὐτὸ θὰ μπορούσε νὰ φαίνεται. Ἐτσι ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή ἦταν πιθανὸ νὰ φτάσουν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Σέρ Ντάνιελ.

Ὁ Ντίκ κόλλησε τὸ αὐτί του στὸ χῶμα καὶ τοῦ φάνηκε πῶς ἀκουσε ἕνα ὑπόκωφο θόρυβον ἀπὸ ποδοβολητὸ ποὺ ἔρχεταν ἀπὸ τὴν πόλη. Ἐτρεψε στὴν παραλία. Ἡ δουλειὰ εἶχε τελειώσει πιά. Καὶ τὸ τελευταῖο πτώμα εἶχε γυμνωθεῖ ἀπὸ ὅπλα καὶ ρούχα, καὶ τέσσαρες ἄντρες ἐτοιμαζόντουσαν νὰ τὸ ρίξουνε ὅπως καὶ τὰ ἄλλα, μέσα στὴ θάλασσα.

Λίγο ἀργότερα, δὶκν πρωτοφανήκανε ἀπὸ τὴ μεριά τοῦ Σέρρεμπου καμμιὰ σαρανταριὰ καβαλλάρηδες

καλπάζοντας νάρχονται πρὸς τὸ σπητιοῦ παραλίας, ὅλα γύρω ἀπὸ τὸν κήπον ἦταν ἐρημία καὶ ἡσυχία. Στὸ μεταξύ, ὁ Ντίκ καὶ οἱ ἀνθρώποι του γύρισαν στὸ καπηλιὸ τοῦ Σέρρεμπου, γιὰ νὰ πάρουνε ἕνα μικρὸ ὕπνον ὅς που νὰ ξημερώσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΤΟ ΣΕΝΤ - ΜΠΡΑΙΝΤΣ ΚΡΟΣ

Τὸ Σέντ - Μπράιντς - Κρός ἦταν λίγο πρὶν ἔξω ἀπὸ τὸ Σέρρεμπου, στὴν ἄκρη τοῦ δάσους τοῦ Τένσταλ, πάνω σ' ἕνα σταυροδρόμι. Ἐνας δρόμος ἐρχότανε ἀπὸ τὸ Χόλλυγουντ, μέσα ἀπὸ τὸ δάσος, κι' ἕνας ἄλλος ἀπὸ τὸ Ρίσιγγχαμ κι' ἐκεῖ ἔδρανε κανέναν. τὸν ὑπόλοιπον, ἀπὸ τὸ Λαγκαστριανὸ Στρατὸ νὰ φεύγῃ ἀταχτά.

Σ' ἕνα σημεῖο, οἱ δύο δρόμοι ἐνωμένοι κατέβαιναν κάτω ἀπὸ τὸ λόφο τοῦ Σίρεμπου, καὶ λίγο πρὶν ἐνωθοῦν, στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου ἦταν ἕνας παλῆς ἐρειπωμένος σταυρός.

Ἐδῶ, λοιπὸν κατὰ τίς ἐπτὰ τὸ πρωῒ, ὁ Ντίκ ἔφτασε, μ' ἕνα φεβερὸ κρύο. Ἡ γῆ ἦταν γυμνὰ, καὶ σὲν ἀσημένια ἀπὸ τὸ χρυσταλλωμένο χιόνι, καὶ καθὼς ἦταν ἡ ὥρα ποὺ ξημέρωνε, ἡ ἀνατολὴ σκόρπιζε γύρω κόκκινα καὶ πορτοκαλλιά χρώματα. (*Ακολουθεῖ)

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Ἐλα νὰ κάνῃ νάνι τὸ μικρό, Κι' ἐγὼ θὰ πάω σ' ἄλλοτινὸ βασίλειον Νάβρω τοῦ Ἀλφ-πασά τὸ θησαυρὸ ποὺ κρύβεται καὶ λάμπει σὺν τὸν ἥλιο.

Θ' ἀρπάξω ἀπὸ τὴ ζώνη τὴ χρυσὴ Τὸ μάγο μὲ χουστὰ γολόνια Ἀράπη Καὶ θὰ τοῦ πῶ: — Βόηθα με, ντέ, καὶ σὺ Στὸ φόρτωμα γιὰ τὴ γλυκεῖά μου ἀγάπη!

Κι' ὁ Ἀράπης θὰ μ' ἀκούσῃ, ποὺ κι' αὐτὸς εἶναι μπαμπάς, καὶ θὰ μοῦ πῇ: «Δυὸ σάκ-Σοῦ φράνουνε; Πές τὸ μικρὸ σου πῶς [κι' αὐτὰ ὅλα τοῦ τὰ στέλνει τ' ἀραπακι!»

Ἐλα νὰ κάνῃ νάνι τὸ μικρό, Κι' ὅταν ἐξηγήσῃ, θὰ τοῦ πῶ ἐγὼ κι' ἄλλα: Τὸ Γάτο μὲ τὸ πράσινο φτερό ποὺ πήγαινε περίπατο κυβάλα...

Τετράποδα, ζουζούνια καὶ πουλιὰ, Βασιλοπούλες καὶ βασιλῆς καὶ Νάνοι Βοηθοὺν τὴ νύχτα, ποὺ τὴ σιγαλιὰ Σκορπὰ, νὰ κάνουν τὰ παιδάκια νάνι.

Νάνι! Κι' ἂς ἔλθουν ὄνειρα γλυκὰ Στὸν ὕπνον σου νὰ φτερουγίσουν γύρω Κι' ἂν ὀνειροπῇς σὲ κάνῃ ξαπνικό Νὰ κλάψης, φώναξέ με... νὰ τὸ δειρῶ!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΜΑΣ "ΚΕΝΤΡΙ"

Ἀγαπητοί μου,

ΠΡΟΧΘΕΣ ἀναγγέλθηκε ὁ πρῶτος καὶ ἀπροσδόκητος θάνατος ἑνὸς νέου καὶ ἀκμαίου ἀκόμα ἀνθρώπου, τοῦ Σταμάτη Σταματίου, γνωστότατου δημοσιογράφου καὶ γελοιογράφου, ποὺ ὑπογραφόταν συνήθως *Στάμ-Στάμ*. Εἶχε κάνει καὶ νομάρχης στὴ Μακεδονία, ὅπου τὰ τελευταῖα χρόνια ἰδ-ώτευσ, καλλιεργώντας τὸ κτῆμα του, ἀνατρέφοντας τὰ παιδιὰ του, καὶ μὴ ξεχνώντας καὶ τὴν τέχνη του. Λοιπὸν, ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς ἦταν δεμένος μὲ τὴ «Διάπλασι» ὅσο λίγοι, κι' ἂν ἀρχίσει τὸ στάδι-ὸ του σὰ Διαπλάσι-πλοῦ, ἔμεινε Διαπλάσι-πλοῦ σ' ὅλη τὴ ζωὴ. Πόσο λυπᾶμαι ποὺ μοῦ κήκαν τὰ χαρτιά μου στὴν ὁδὸν Εὐριπίδου καὶ δὲν μπορῶ σήμερα νὰ σὰς ἐξιστορήσω αὐτὴ τὴ ζωὴ μὲ γεγονότα, χρονολογίες, λεπτομέρειες! Ἀλλὰ θὰ σὰς πῶ μόνο ὅσα θυμάμαι, ποὺ κι' αὐτὰ ἴσως γιὰ τὸ σκοπὸ μου εἶναι ἀρκετά.

Νεώτατος, σχεδὸν παιδί, ὁ Σταματίου ἔγραψε στὴ «Διάπλασι» ποὺ τὴν ὑπεραγαποῦσε, μὲ τὸ ψευδώνυμο «Κεντρί». Γιὰ πολλὰ χρόνια, τὸ ψευδώνυμο αὐτὸ ἦταν πασίγνωστο στὸ διαπλάσι-κοσμὸ καὶ πολλοὶ θυμούνται ἀκόμα τὰ ἐξυπνότατα πράγματα ποὺ δημοσίευσε τὸ «Κεντρί» στὸ περιοδικὸ μας — γράμματα, ἱστορίες, ἀγγελίες, ἐκκλήσεις — καὶ πάντα σχεδὸν εἰκονογραφημένα ἀπὸ τὸν ἴδιο. Ὅταν ἔπαψε πιά νὰ εἶναι συνδρομητής, ἔμεινε φίλος πιστὸς καὶ συνεργάτης. Συχνότατα μὰς ἐστελνε νὰ δημοσιεύσουμε γελοιογραφίες του καὶ γελοιογραφικὰ σκετῆς, καὶ πάντα μὰς ἔκανε γενναῖα ξεσπῶματα, κήρυκας κι' ἀπόστολος τῆς ἀγαπημένης του «Διαπλάσεως» παντοῦ ὅπου πήγαινε, ὅπου στεκόταν καὶ ὅπου περνοῦσε. Καὶ φαντάζεσθε πόσο ἀποτελεσματικὲς ἦταν οἱ ἐνέργειές του, τὰ χρόνια καὶ στίς πόλεις ποὺ ἔκαμε νομάρχης. Μπορῶ νὰ πῶ πῶς ἐκτοντάδες παιδιὰ, στὴ Μακεδονία προπάντων, ἐγνώρισαν κι' ἀγάπησαν τὴ «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν Στάμ-Στάμ, τὸ παλὴν μὰς «Κεντρί». Στὸ τέλος μὰς ἐσύστησε καὶ τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ του — γιὰ τὴν ἀπὸ τὸ μεταξύ εἶχε γίνεῖ καὶ πατέρας — ποὺ μὰς ἔγραφαν κι' αὐτὰ ὡραϊότατα γράμματα καὶ μὰς ἐστελναν ἐξυπνότατα σκετῆς. Εἶχαν κληρονομήσει, βλέπετε, τὸ πατρικὸ ταλέντο, ποὺ δὲν ξέρω ὅμως ἂν τὸ καλλιέργησαν καὶ μεγαλύνον-

τας. Γιατὶ πολλὰ τώρα χρόνια ὁ πόλεμος μὰς εἶχε χωρίσει ἀπ' τὸ παλιὸ μὰς «Κεντρί», ὥστόσο, ξαπνικά κι' ἀπρόοπτα, μάθαμε τὸ θάνατό του. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, κάθε φορὰ ποὺ λαβαίναμε γράμμα του, εἶχαμε μιὰ μεγάλη χαρὰ, καὶ τὸ ἀνοίγαμε μὲ ἀνυπομονασία, γιὰ τὴν ἔραμε πῶς πάντα κάτι καλὸ θὰ εἶχε μέσα. Ἀλλὰ ἡ χαρὰ μὰς ἦταν ἀπερίγραπτη, κάθε φορὰ ποὺ ὁ φίλος μὰς ἐρχόταν στὴν Ἀθήνα, κι' ἀπὸ τίς πρώτες του φροντίδες ἦταν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ τόσο γνῶριμο κι' ἀγαπημένο του γραφεῖο. Τί καλὸς, τί αἰσθηματίας ἄνθρωπος ποὺ ἦταν! Καὶ πῶς θὰ λυπόταν, θὰ σπαρασσόταν ἡ καρδιά του, ἂν ἐρχόταν καὶ τώρα τελευταῖα καὶ μὰς ἐβρίσκε, ἄλλους πεθαμένους, —

ὅπως ὁ καλύτερός μας, ὁ πρὶν ἀγαπητός του, ὁ Παπαδόπουλος — ἄλλους σκόρπιους, καὶ τὸ σπῆτι, ὅπου κατοικούσαμε κι' ὅπου εἶχαμε τὰ γραφεῖα μὰς γκρεμισμένο ὡς τὰ θεμέλια!.. Τουλᾶχιστο ἀπὸ τὸ σπαραγμὸ αὐτὸ τὸν λύτρωσε ὁ θάνατος. Κι' ἴσως θὰ πέθανε μὴ ξέροντας τί πάθαμε ἀπὸ τὴν τελευταία φορὰ ποὺ μὰς εἶδε, καὶ νομίζοντας πῶς εἴμαστε ἀκόμα ὅπως μὰς εἶχε ἀφήσει...

Πολλοὺς φίλους εἶχε ἡ «Διάπλασι» ποὺ τῆς ἔμειναν πιστοὶ κι' ἀφοσιωμένοι σ' ὅλη τὴν ζωὴ. Ὁ Σταμάτιος Σταματίου, τὸ παλιὸ μὰς «Κεντρί», ἀποτελεῖ τὸ περιφανέστερο παράδειγμα τῆς αἰώνιας αὐτῆς ἀγάπης.

Σὰς ἀσπάζομαι

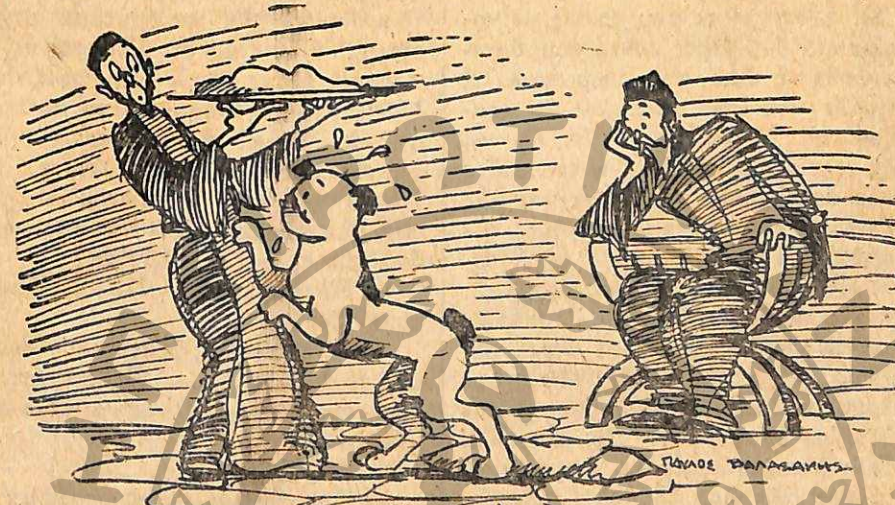
ΠΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΣΚΥΛΙ ΠΟΥ ΕΜΑΘΕ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΙΑ'

Οἱ Ἑβραῖοι δὲν εἶχαν κανένα πάτερ-Ἀνθέμιο νὰ σοφισθῇ κανένα τέχνασμα καὶ νὰ γελασθῇ ὁ κουτο-Μουσταφὰς πῶς ὁ σκύλος του ἔμαθε κι' ἑβραϊκά. Ὅσο γιὰ νὰ τοῦ τὰ μάθουν σταλήθεια, ἤξεραν πῶς αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο. Ἐμαθε ποτὲ γράμματα σκύλι ἢ ἄλλο ὁποιοδήποτε ζῷον; Ἐτσι σκέφτηκαν κι' ἀποφάσισαν νὰ κρατήσουν ἕνα-δυὸ μῆνες τὸν Χράπ-Χράπ, κι' ὕστερα βλέποντας καὶ κάνοντας. Θὰ τὸν ἐτρεφαν τουλάχιστο καλά, θὰ τὸν περιποιούνταν, κι' ὅταν ὁ ἀφέντης του θὰ τὸν ξανάβλεπε

παχὺ, γερὸ καὶ δυνατό, ἐκεῖ ποὺ τώρα ἦταν πετὸ καὶ κόκκαλο, θὰ εὐχαριστιόταν ἴσως καὶ θὰ τοὺς συγχωροῦσε. Ἡ μόνη τους ἐλπίδα ἦταν αὐτή.

Ὁ Χράπ-Χράπ λοιπὸν βοήκη ἄλλα ἀπὸ κείνα ποὺ περίμενε. Οὔτε σὲ ὑπόγειον τὸν φυλάκισαν, οὔτε μὲ ἀλυσίδες τὸν ἔδεσαν, οὔτε τὸν ἀφιναν ἡμέρες ὀλόκερες νησιτικό. Ἀπεναντίας, στὸ ἑβραϊκὸ σπῆτι, ποὺ τὸν παράδωσε ὁ ἀρχιγραμμαστὴς, τὸν ἔβαλαν σὲ μιὰ καλὴ κάμαρα μὲ ἄερα καὶ ἥλιο, τοῦ ἐστρώσαν τὰ χαλιὰ καὶ τὰ μαξιλάρια του γιὰ νὰ κάθεται καὶ νὰ κοιμάται, καὶ τρεῖς φορές τὴν ἡμέρα τοῦ ἔβαζαν νὰ τρώῃ τὰ ὡραῖα καὶ ἀφθονα φαγιὰ ποὺ τοῦ ἐστελνε ὁ ἀφέντης του. Κι' ὁ ἀδύνατος σκύλος δυνάμωνε ὀλοένα κι' ἦταν τόσο εὐχαριστημένος, ποὺ εὐχόταν νὰ μὴν τελείωνε ποτὲ καὶ τὸ «σχολεῖο» ἐκεῖνο. Χορτάτος πάντα, χαρούμενος, κουνοῦσε τὴν οὐρὰ του φιλικὰ στοὺς Ἑβραίους ποὺ τὸν περιποιούνταν, γοιλιζώντας κιόλα σὰ νὰ τοὺς ἔλεγε: «Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ!»

Οἱ Ἑβραῖοι δὲν εἶχαν καμμιὰ ἀμφιβολία πῶς αὐτὰ ὅλα ἦταν μιὰ ἐκδίκηση τῶν Ρωμιῶν. Οἱ Ρωμιοὶ θὰ εἶχαν μάθει πῶς οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν

πείσει τον Μουσταφά-πασά να τους δώσει το σκύλο του να τον μάθουν γράμματα, και τώρα οι Ρωμιοί θα τον είχαν πείσει να τον δώσει και στους Έβραίους να τον μάθουν κι' εβραϊκά. Άλλα τί να κάμουν; Άλλο από το να περιποιούνται και να καλοτρέφουν τον σκύλο του πασά δεν ήξεραν. Και περίμεναν να περάσει η προθεσμία, με την έλπιδα που είπαμε.
(Άκολουθεί)
Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣΟΝΙΚΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΓΙΑΝΝΗ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Θαρρώ πώς βλέπω ακόμα τα ζαφειρένια μάτια της Παλλάδας να βγάζουν πύρινες αστραπές και το χέρι της να κινεί την αλγίδα... Όλη την ημέρα την περάσαμε με αγώνες και διασκεδάσεις: το βράδυ έγινε η πιο περίφημη λαμπαδοδρομία που έγινε ποτέ. Όλοι όσοι στεφανωθήκανε καλέσανε τους φίλους τους σε συμπόσιο που στήθηκε στη μεγάλη αίθουσα του Πρυτανείου. Άλλα δε είκοσι τραπέζια καταστάλιστα από τα πλουσιώτερα φαγητά ήτανε μέσα στους δημόσιους κήπους. Ολόκληρος ο λαός είχε ξεσηκωθεί μέχρι το πρωί ακούγονταν οι παιάνες, τα τραγούδια, οι χοροί κι' οι φωνές των παιδιών που κυνηγιόντουσαν γύρω στις επάλξεις.

Οι αγαπημένοι μου γονείς μείνανε ακόμα δυο μέρες κοντά μου. Ύστερα ήρθε η ώρα του χωρισμού. Η μητέρα μου δεν μπορούσε να κρατήσει τα δάκρυά της. Άλλα και την τελευταία στιγμή ένα επείσιδιο πολύ άστειο μάς έπαιδευε και μάς έκανε να γελάσουμε μ' όλη μας την καρδιά. Η μικρή μου αδελφή Νέαιρα, είχε κυριευτεί από σφοδρή αγάπη για το μαύρο γάτο της Γλυκέρας. Και το ζώον αυτό, τόσο άγριο συνήθως, είχε γίνει παιχνιδάκι στα χέρια της και την άρνη να τον χαϊδέψει όσο ήθελε. Η μικρούλα τον κρατούσε συνέχεια στην αγκαλιά της: την ώρα δε που επρόκειτο να χωρίσουμε, τον έσφιγγε πάνω της και δεν ήθελε να τον αφήσει. Μάταια προσπαθήσαμε να της τον πάρουμε απ' τα χέρια. Η αδελφή μου πεισματώνει, κλαίει κι' ο γάτος που τον ανησυχούσαν, συνάδευε τις φωνές της με νιαουρίσματα. Στη στιγμή μου έρχεται η ιδέα να του δείξω ένα κεφάλι ψημμένου ψαριού: άμέσως πηδάει εκείνος, άρπάζει το μεζέ του και το βάζει στα πόδια... Η μικρούλα μένει μ' ανοιχτό στόμα: ανοίγει τα μάτια της διάπλατα: δεν περίμενε φυσικά μια τέτοια συμπεριφορά απ' τον φίλο της! Ξεκάρδιστηκε στα γέλια. Τέλος, η Νέαιρα

αποφασίζει να μπει στ' άμάξι και κάθεται κοντά στους άλλους. Φεύγουν! Μένω λυπημένος μ' αυτόν τον χωρισμό: πόσο θα ήθελα να πήγαινα μαζί τους... Κι' όμως η Αθήνα, οι φίλοι μου, οι πνευματικοί και σωματικοί αγώνες με κρατούν εδώ. Γιατί να μη μπορώ να χωριστώ στα δύο να ζω κοντά στ' Αστύ της Παλλάδας και στ' πατρικό μου σπιτικό...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'

ΣΤΟ ΑΝΤΡΟ ΤΗΣ ΣΙΒΥΛΛΑΣ

Οι μέρες περνούσαν κι' ο Ποσειδώνας δεν βρισκότανε πουθενά. Ο Εύφοριων φρινότανε ότι υπόφερε βαθεία. Ο Θεαγένης κι' εγώ συμμεριζόμασταν τη λύπη του και κάναμε ότι μπορούσαμε για να τον διασκεδάσουμε. Μια μέρα, ύστερα απ' το μάθημα, τον παρασύραμε στην έξοχή. Ελπίζαμε ότι ε' δρόμος κι' ο καθαρός αέρας θα τον ανακουφίκανε. Μόλις όμως βρεθήκαμε λίγο παρέξω απ' την πόλη, η κουβέντα γύρισε στο θέμα που μάς απασχολούσε.

— Γιατί, είπε ξαφνικά ο Θεαγένης, δεν κάνουμε αυτό που μάς συμβούλεψε προχτές ο Άρσιος;

— Μας κορόϊδεψε, φίλε μου, όπως συνηθίζει!

— Τι σημαίνει; Μπορεί η γνώμη του αυτή τη φορά ν' αξίζει κάτι...

— Θαρρώ πώς έλεγε να πάμε σε κάποιο μάντι, ε;

— Ακριδώς!

— Και πιστεύεις εσύ στους μάντιδες;

— Δεν λέω πώς πιστεύω, αλλά ούτε και είμαι βέβαιος ότι δεν ξέρουν τίποτα...

— Γιατί;

— Γιατί άκουσα να λένε μερικοί αξιόπιστοι άνθρωποι, πολλά καταπληκτικά πράγματα γι' αυτούς...

— Μα δεν ξέρεις ότι και οι πιο έξυπνοι και οι πιο μορφωμένοι άνθρωποι, παρασύρονται καμμιά φορά και γίνονται συνένοχοι αυτών των άγυρτών;

— Συμφωνώ. Κι' αν δεν δώ με τα μάτια μου κάτι δεν θα πιστέψω. Άλλα σάς το ξαναλέω, ότι άκουσα

καταπληκτικά πράγματα να μου διηγούνται γι' αυτούς...

— Για πές μας...

— Ξέρετε ότι έχασα τον πατέρα μου, είπε ο Θεαγένης. Η μητέρα μου έζησε μόλις τρείς μήνες ύστερα απ' το θάνατό του. Μια μέρα μου λέει: «Παιδί μου, σε λίγο θα χωριστούμε. Τον περασμένο χρόνο, όταν βρισκόμασταν στη Θεσσαλία ο πατέρας σου κι' εγώ, δεν παραλείψαμε τα έπισκεφτούμε τη Σίβυλλα της Υπάτης, προσέπε και στους δυο την ημέρα του θανάτου μας. Για τον πατέρα σου είδες ότι αλήθεψε: τώρα δεν περιμένω παρά και την δική μου στιγμή. Κανείς δεν μπορεί να διαφύγει το πεπρωμένο...

— Και η δεύτερη προφητεία πραγματοποιήθηκε; ρώτησα με μεγάλη συγκίνηση.

— Η μητέρα μου δεν μου είπε ακριδώς την ημέρα του θανάτου της, αλλά ήταν φιλάστενη. Την έφερε άραγες πιδ γρήγορα στον τάφο ε χαμός του πατέρα μου; Μπορεί. Όπωςδήποτε όμως δεν μπορώ ν' αμφισβώσω στα λόγια της. Τότες ακόμα είμουνα παιδάκι: αλλά ποτέ δεν θα ξεχάσω το παράξενο αυτό γεγονός...

Ο Θεαγένης σάπασε.

Έξακολουθήσαμε το δρόμο μας, όνειροπαρμένοι. Σεβόμασταν τη σιωπή του φίλου μας και στοχαζόμασταν τ' ακατανόητα αυτά πράγματα.

— Λοιπόν, Εύφοριων, έξακολούθησε ο Θεαγένης ύστερα από λίγο, πώς σου φαίνεται η ιδέα μου;

— Α' ή'τεια, δεν ξέρω τί να πω, αλλά πολύ θ' απορρώσας αν ο μάγος σου μπορούσε να μάς φανερώσει, που βρίσκεται ο μικρός Ποσειδώνας...

— Ο μάγος μου είναι μάγισσα: φυσικά, δεν παίρνω πάνω μου την ευθύνη γι' αυτά που θα πει ή θα κάνει. Άλλά αν είμουνα στη θέση σου, θα τα δοκίμαζα όλα... Σκέψου λοιπόν! Άν κατάφερνες να βγάλεις αυτό το φάρμακο απ' το μυαλό του πατέρα σου!

— Έχεις δίκιο, είπε ο Εύφοριων. Πάμε άμέσως. Θαρρώ, με τους θεούς, ότι φοβάμαι τα γέλια που θα κάνουν μαζί μου οι Βοιωτοί και γι' αυτό κρατιόμουν ως τα τώρα και δεν πήγαινα. Άλλά από ποιά μεριά θα πάμε;

— Έχαστε ακριδώς στο δρόμο που πάει; δεν έχουμε παρά να τραβήξουμε ολίσια...

— Είναι μακριά από δω;

— Το πολύ μισή ώρα, είπε ο Θεαγένης.

— Βαδίζοντας, θα μάς πεις δ,τι

ξέρεις γι' αυτή τη μάγισσα κι' έτσι δεν θα καταλάβουμε την απόσταση. Πώς λέγεται; τον ρώτησα.

— Άγλαονίκη.

— Τι χαρίσματα έχει;

— Λέει πως έχει τη δύναμη να σταματά τον ήλιο, να κατεβάζει στη γη το φεγγάρι, να σηκώνει τρικυμία ή να γαληνεύει τη θάλασσα και πρόπαντες να ζωντανεύει τους πεθαμένους...

— Μπα, μονάχα αυτά; είπε χαμογελώντας ειρωνικά ο Εύφοριων.

— ...και να κατεβάζει τους ζωντανούς στον τάφο, πρόσθεσε ο Θεαγένης.

— Γι' αυτό το πράγμα δεν χρειάζεται πάντα υπερφυσική δύναμη!

— Όπως θέλετε φίλοι μου: μια άλλη μάγισσα, η Μελέαγρα, λένε ότι φτιάχνει κερνίια κορμιά, μπηγεί καρπίτσες στο στήθος τους, τα καταριέται κι' ύστερα τα στήνει σε διάφορες συνοικίες, ακριδώς τα μεσάνυχτα: όσοι άνακακαλύψουν σ' αυτά κάποιαν ομοιότητα με τον εκυτό τους, κυριεύονται από φόβο κι' ο φόβος αυτός συντομεύει τη ζωή τους.

— Ω! τί άπαίσια μάγισσα! Δεν πιστεύω βέβαια να μάς πηγαίνει σ' αυτήν...

— Όχι δά: η Άγλαονίκη δεν κάνει κακό σε κανένα. Αντίθετα, αυτή θεραπεύει δσους τυχόν κι' όποφέρουν. Βρίσκει διάφορα βότανα στις πλαγιές των βουνών και γιατρεύει τους τρελλούς. Προσάζει, καθώς σάς είπα, τ' άστρα και τα στοιχεία: μαντεύει το μέλλον. Και το σπουδαιότερο, ότι ξαναβρίσκει τα χαμένα...

— Τι άγαθή τύχη! Μια τέτοια μάγισσα χρειάζόμαστε και μες. Άν με βοηθήσει να λύσω το πρόβλημα, σε βεβαιώ πως ο πατέρας μου θα της δώσει ευχαρίστως τόσο χρήματα, που θα της φτάσουν να περάσει ολόκληρη τη ζωή της, χωρίς ν' αναγκάζεται να προφητεύει στον ένα και στον άλλο...

— Άμφιβάλλεις; είπε ο Θεαγένης κι' εγώ δεν πιστεύω περισσότερο από σένα. Άλλά αν η μαγεία είναι πράγμα άμφιβολο, δεν είνε όμως πράγματα χιμαιρικά ή νοημοσύνη, ή λεπτότητα, ή ξυυδέρκεια, ο τρόπος τέλος με τον όποιο οι μάντιδες συλλογίζονται, λογιεύονται, συμπιεύουν και λένε τις άνακαλύψεις τους. Ποιός άρνιέται πως οι περισσότεροι απ' τους μάγους αυτούς δεν είναι τυχαίοι άνθρωποι; Κι' ύστερα πως θα κατάφερναν ν' άποκτήσουν πελάτες, αν δεν είχαν τη δύναμη να βλέπουν πιδ βαθειά απ' τους άλλους;

— Η θεωρία σου είναι άρκετά λο-

γική. Άς πάμε λοιπόν. Σε άκολουθώ με κλειστά μάτια...

Έτσι κουδενιάζοντας, φτάσαμε στον Κολωνό, κοντά στο μικρό δασάκι, που η Σίβυλλα είχε για διαμονή της. Το σπίτι της δεν είχε καμμιά πολυτέλεια. Μια άρκετά εύρύχωρη σπηλιά, σκαλισμένη σ' ένα μεγάλο βράχο. Τη βρήκαμε καθισμένη μπροστά στην είσοδο, να γνέθει στο ροδάκι της: συγχρόνως όμως έλεγε κάτι παράξενα λόγια.

Ήταν πολύ γρηά, ψηλή και άδύνατη: ώστόσο τα μαρμαρένα χαρκτηριστικά της, δείχνανε πως κάποτε θα ήταν πολύ όμορφη. Ένας μαύρος χιτώνας τη σκέπαζε μέχρι τα πόδια. Μια κόκκινη κορδέλλα κρατούσε τα φαρά μαλλιά της, άνασηνωμένα λίγο προς τα πάνω.

Ο Θεαγένης της έξηγήσε το σκοπό της επίσκεψής της. Έκείνη όμως με μια κίνηση του χεριού της μάς είπε να περιμένουμε να τελειώσει τις μαγικές επικλήσεις της. Γιατί όπως φαίνεται, το ροδάκι της εκείνο, δεν ήταν πράγμα κοινό και ή κλωστή που τυλιγονταν γύρω του είχε άλλον σκοπό κι' όχι το συνηθισμένο που βλέπαμε στ' άλλα ροδάκια. Σε λίγο, είχαμε μάθει, ότι τα ψιθυρίσματα εκείνα και οι έξορκοι, άποδίδανε να ξαναφέρουν πίσω κάποιον Πάμφιλο, νέο, ό όποτος έφυγε μια μέρα για να γνωρίσει τον κόσμο: ή μητέρα του άνησυχούσε και ήλθε στην Άγλαονίκη για να πετύχει την επιστροφή του.

Άφου τέλειωσε, ο Θεαγένης ήταν πιδ έλεύθερος να έξηγηθεί μαζί της. Έκείνη άκουγε σχεδόν όνειροπαρμένη: ύστερα σηκώθηκε, μπηκε πίσω από ένα παραπέτασμα κι' άρχισε να εκτελεί τις προετοιμασίες της.

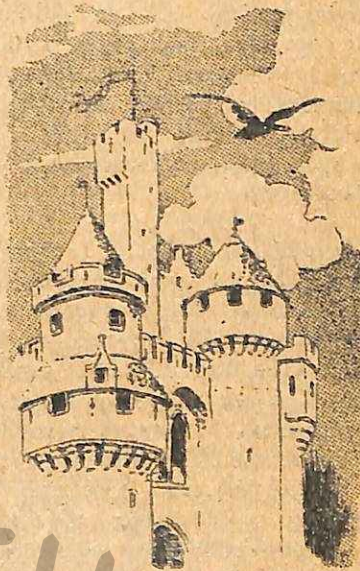
Όλόγυρα, μέσα στη σπηλιά, βλέπαμε κρεμασμένα κλαδιά δάφνης, βοτάνια, άρωματικά φυτά, μέλλινια νήματα, μέταλλια έλίσματα, με χαραγμένα πάνω τους άγνωστες γραφές: πήλινα κανάτια γεμάτα καθαρό νερό, γάλα άγελαδίστο και μέλι του βουνού. Έπειτα ένα σωρό αλλόκοτα πράγματα: ένα κρανίο ανθρώπινο, ένα κάθισμα σαν της Έκάτης βαμμένο άσπρο, μαύρο και κόκκινο. Και στη γωνιά μια μικρή θεά, που κρατούσε μαστίγιο, λυχνάρι και ξίφος, που τυλιγονταν γύρω ένα πράσινο φίδι. Έξακολουθούσε να μάς άπασχολεί κάπως ακόμα, ή παράξενη επιθεώρηση της σπηλιάς, όταν άνασηκώθηκε το παραπέτασμα κι' ή Άγλαονίκη παρουσιάστηκε μ' έναν κατακόκκινο μανδύα.

(Άκολουθεί)

ΚΑΠΟΙΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

(Συνέχεια από το προηγούμενο και τέλος)

Κάθε μέρα είχε ένα σωρό ένοχλήσεις. Παιδιά τον καθάλλικευαν και τον έβυναν με τους σουγιάδες τους, για να γράφουν πάνω του τα όνόματά τους ή να σκαλίζουν σταυρούς και τρίγωνα. Η θάλασσα, που ήταν κοντά, τον έλουζε συχνά με τα ψυχρά κύματά της. Άλλες φορές, ό ήλιος τον έψηνε, τον άναβε. Και για να γλυτώσει απ' όλα, ο Εδύχιος ξανάγινε άνθρωπος. Αυτή τη φορά μάλιστα, του έφτασε μόνη ή επιθυμία.

Οι άνθρωποι του πύργου είδαν έναν άετό

Γιατί δεν είχε χέρια να πάρη από την τρύπα και να τρίψη το πετράδι του.

Και τί να τόκανε πιδ αυτό το πετράδι! Μήπως είχε κι' άλλη επιθυμία να του εκπληρώσει; Περισσότερη ένόχληση του έδινε να το φυλάη παρά ευχαρίστηση να το μεταχειρίζεται.

Μια μέρα αποφάσισε να το πετάξη στο ποτάμι, και να μην κυνηγά πιδ την ευτυχία, παρά να περιμένη να το έρθη μονάχη της. Την ίδια στιγμή σκέφθηκε πως είχε γίνει πουλί και βράχος—ζώο κι' όρυκτό—άλλα όχι και φυτό, δέντρο. Άν δοκίμαζε,

Γρήγορα-γρήγορα, έτριψε το μαγικό πετράδι και το άκούμπησε στο μέτωπό του. Σε λίγο ένοιωσε τα δύο του πόδια να χώνονται στη γη και να κάνουν ρίζες: όλο του το σώμα έγινε κορμός δέντρου μεγάλου, και το κεφάλι του, καθώς και τα χέρια του, μεταμορφώθηκαν σε μακριές και λυγαρές κλώνους. Ήταν πιδ

μιά τέλεια ιτέα. Τό πετράδι του όμως, θέλοντας και μή, τὸ ἄφησε νὰ πέσει χάμω, κι' ἐκεῖνο, μόλις ἄγγιξε τὸ χῶμα, ξανάγινε θαμπὸ καὶ σκοτεινὸ, ποὺ κανένας βέβαια δὲν θὰ καταδεχόταν ποτὲ νὰ τὸ σηκώσῃ. Ἕνα κοινὸ χαλίκι σὲ σχῆμα αὐγοῦ καὶ μικρὸ σὰ φασόλι—ἄλλο τίποτα!

Ὡστόσο ὁ Εὐτύχιος Δοξός, ποὺ ποτὲ δὲν βρῆκε τὸν ἑαυτὸ του εὐτυχισμένο, θυμόταν τώρα μὲ λύπη τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν ἀνθρωπος, κι' ἀναστέναζε, καὶ θρηνοῦσε, κι' ἔκλαιγε. Συχνὰ ζητοῦν καταρῦγιο κάτω ἀπὸ τὴ φυλλωσιά του μιὰ ἄσπρη γάτα καὶ τέσσερα γατάκια, τὸ ἕνα ξανθοκόκκινο, τὸ ἄλλο μαῦρο, τὸ τρίτο σταχτερό καὶ τὸ τέταρτο παρδαλό. Φαίνονται σὰ νὰ καταλαβαίνουν τοὺς θρήνους τοῦ δέντρου, μὰ δὲν μποροῦν καὶ νὰ τοὺς ἐξηγήσουν. Ἀπὸ τότε τὸ δέντρο αὐτὸ λὰς καὶ κλαίει, κουνώντας τὰ γυρτὰ κλαδιά του στὸν ἄερα, κι' ὀνομάζεται «ἰτέα ἡ κλαίουσα».

Μικροὶ μου φίλοι, ἡ ἱστορία ποὺ σὰς διηγήθηκα — τὸ μαντέψατε βέβαια — εἶναι ἕνα παραμῦθι ποὺ τὸ ἐμπνεύστηκε ἀκούγοντας μιὰ ἰτέα. Ἀλλὰ κάθε παραμῦθι ἔχει μέσα του μιὰν ἀλήθεια κι' ἕνα δίδαγμα. Ἐρετε τί εἶναι τὸ μαγικὸ πετράδι, τὸ φυλαχτὸ τοῦ Εὐτυχίου Δοξοῦ; Εἶναι ἡ θέλησή του, ἡ θέληση κάθε ἀνθρώπου, ἐπομένως τῶν καὶ σεις. Προσέχετε μόνο νὰ μεταχειρίζεσθε καλὰ καὶ φρόνιμα τὸ πολυτιμο αὐτὸ φυλαχτὸ, ὥστε νὰ σὰς δῶνῃ στιγμὲς χαρὰς κι' εὐτυχίας.

(Διασκευή ἀπὸ τὸ γαλλικὸ) Γ.Ρ.Ξ.

ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΑ Τ' ἸΔΟΚΟΣΜΟ

ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ

Ἡ Λένα ἐργαζότανε στὸν κήπο της, ὅπως συνήθιζε. Τὴ βλέπανε πάντα στὸ περιβόλι νὰ φροντίζει μ' ἀγάπη τὰ ζωηρόχρωμα λουλούδια καὶ τὰ ὀλοπράσινα φυτὰ. Αὐτὸ τὸ πρῶτὸν μιὰ παπαρουνίτσα εἶχε ἀνοίξει καὶ δὲν τῆς ἔκανε καρδιά νὰ φύγῃ ἀπὸ κοντὰ της, τόσο πολὺ τὴ θαύμαζε.

«Εἶσαι τόσο ὁμορφὴ» μουρμούρισε καθὼς ἔσκυβε ἀπὸ πάνω της, γιὰ νὰ κοιτάξῃ μέσα στὸ σκοτεινὸ της κέντρο. «Μ' ἀρέσει ἱσα-ἱσα...»

Δὲν ἀποτέλειωσε τὴ φράση, ἀλλὰ στάθηκε μὲ μακρῶν μέσων στὴν παπαρουνα.

Καὶ — εἶμαι βέβαιη — καὶ μεῖς θὰ κάναμε τὸ ἴδιο, ἂν ξαφνικὰ ἀνακαλύπταμε, ὅπως ἡ Λένα, νὰ μᾶς θωροῦν ἀπὸ καὶ μέσα δυὸ δόλωτα

κι' δλόμαυρα μάτια, τὰ μάτια μιᾶς νεράιδας!

Ἡ Λένα ἔπεσε στὰ γόνατα. Πόσῃ ὥρᾳ ἔμεινε προσηλωμένη σ' αὐτὴ τὴ θέση, δὲν ξέρω. Μὰ τὸ πλάσματάκι τοῦ λουλουδιοῦ καθὼς τὴν κοίταζε ξαφνικὰ ἔξασπε σ' ἕνα μικρὸ ζουζούνισμα, ποὺ ἦταν νεράιδας γέλιο.

— Δὲν εἶναι καὶ πολὺ εὐγενικὸ νὰ κοιτάζεις ἔτσι, δὲ νομίζεις; ρώτησε. Ὅμως σ' αὐτὴ τὴν περίστασι θαρρὼ πῶς αὐτὸ εἶναι δικαιολογημένο.

— Μὰ... μὰ σὰς βλέπω γιὰ πρώτη φορὰ — ἄρθρωσε ἡ Λένα — ἀπὸ ποῦ ἤρθατε τόσο γρήγορα;

— Ἀπὸ ποῦ ἤρθα; Μὰ δὲν ἤρθα! Ἦμουν ἐδῶ πάντα. Ἐγὼ ἔκαμα αὐτὸ τὸ λουλούδι. Εἰ μὰ εἰ τὸ λουλούδι. Ἡ ἐγὼ εἶμαι αὐτὸ ποὺ σοῦ ἄρᾷ. Ὅταν ἦτανε μπουμποῦκι, ἦμουν κρυμμένη μέσα του, ὕφαινοντες, ὕφαινοντες τὰ πέταλά του. Καὶ δταν φύγω, τὸ λουλούδι θὰ μαραθῇ καὶ θὰ πεθάνῃ. Ἄν δὲν σοῦ παρουσιάζωμουν ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ μεῖς εἶδες, σίγουρα ὁ ἄλλος χῶρος τὴν μυστοῦλα σου δλόζα μέσα μου καὶ δὲ θὰ μ' ἐνιωθες ποτέ.

Ἡ Λένα κοκκίνησε.

— Θὰ σὰς τρώμαξα βέβαια! εἶπε.

— Καθόλου, χρυσό μου — ἀπάντησε γελαστὴ — γιὰτὶ καὶ σὺ εἶσαι ἕνα λουλούδι. ἀκριβῇ μου, μὲ τὸ ροδαλό σου προσωπάκι καὶ τοὺς γλυκοὺς χαριτωμένους τρόπους σου. Καμμιὰ νεράιδα στὸν κόσμο δὲ θάχε ἀντίρρηση νάρθῃς κοντὰ της.

— Θὰ τῷθελαν, ἀληθινὰ; ρώτησε ἡ Λένα ξαλαφρωμένη.

— Βλέπεις, ἔτσι εἶναι — εἶπε τὸ μικροσκοπικὸ πλάσματάκι σταυρώνοντας τὰ γονατάκια του καὶ διπλώνοντας τὰ ψιλούτσικα χερτάκια του πάνω τους. Ἐμεῖς εἰ νεράιδες εἰμαστε πολὺ ἀπασχολημένες στὸ φιάξιμο λουλουδιῶν κι' ἄλλων πραγμάτων, τόσο ἀπασχολημένες, ποὺ δὲν ἔχουμε πολὺν καιρὸ νὰ σκοτιστοῦμε μὲ τίς ἀνθρώπινες δουλειές. Φυσικά, εἰμαστε εὐχαριστημένες δταν ποτίζουν τὰ λουλούδια καὶ φροντίζουν τὰ φυτὰ, γιὰτὶ αὐτὸ μᾶς βοηθεῖ πολὺ. Τώρα, σὰν ἐφύτεις τὸ σπέρμα ἀπ' ὅπου βγήκε ἡ παπαρουνα, ἐγὼ ἦμουν ἐκεῖ, κρυμμένη μέσα του. Ἐσὺ δὲν τῷξερεις φυσικά, ὅτε κανένας ἄλλος ἀνθρωπος, εἶναι ὅμως ἀλήθεια.

— Σὰς πειράζει νὰ μαζεύουν τὰ λουλούδια σὰς; ρώτησε δειλὰ ἡ Λένα.

— Ὅχι πάρα πολὺ — ἀπάντησε εὐθυμὰ ἡ Νεράιδα. Καμμιὰ φορὰ μάλιστα μᾶς ἄρᾷ, δταν αὐτὸ γίνεται μὲ προσοχή. Δὲ ν μᾶς ἀρέσει ὅμως

νὰ σπάνουν τοὺς κλώνους μας γιὰ νὰ κόψουν τὰ λουλούδια κι' ὕστερὰ νὰ τοὺς πετοῦν μ' ἀδιαφορία. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἀφρνίζει, τι φτιάχνουμε.

— Ἀληθινὰ... εἶπε ἡ Λένα σκεπτικῶς. Ποτὲ δὲ θὰ μποροῦσα νὰ τὸ ὑποφέρω αὐτό.

— Ναί, κι' ἐπειδὴ μᾶς νοιάζεσαι τόσο, εἰ νεράιδες ἔδωκαν τὰ δυνατά τους γιὰ νὰ κάνουν ὁμορρο τὸν κήπο σου. Δὲ σταματᾷ κάθε διαβάτης ποὺ τὸν δῇ καὶ δὲ σοῦ λείει πῶς ὁ κήπος σου εἶναι ὁ ὁμορφότερος σ' ὅλη τὴ γειτονιά;

Ἡ Λένα καμάρωνε εὐχαριστημένη.

— Ὑπάρχουν κι' ἄλλες ἀπὸ σὰς; ἐρώτησε.

— Κι' ἄλλες; Κύτταξε γύρω σου μικροῦλα μου — εἶπε ἡ νεράιδα.

Καὶ γέλασε εὐθυμὰ, γιὰτὶ δ, τι ἔδωκε γύρω της ἔκανε τὴ Λένα ν' ἀνοίξῃ τόσο τὰ μάτια της, ποὺ ἡ ὄψη της γίνεταν κωμικῇ. Δὲν ἦταν ὅμως ν' ἀπορῇ κανεὶς γιὰ τ' ὀλάνοιγμα τῶν ματιῶν της, γιὰτὶ τὸ γινώριμό της περιβόλι εἶχε δλότελα ἀλλάξει! Ποῦ καὶ ποῦ μποροῦσε νὰ ξεχωρίσῃ ἕνα λουλούδι, γιὰτὶ πάνω σὲ καθένα βρισκότανε μιὰ μικροσκοπικὴ κυρία ἡ ἕνας τοσοδούλης κύριος, κι' ὁ καθένας τοὺς ὑπακλινόταν χαμογελώντας στὴν σκεπτικὴν κυρὰ τοῦ περιβόλι.

— Τί παράξενο — εἶπε ἡ Λένα σχεδὸν χωρὶς πνοή — νὰ μὴν ἰδῶ ποτὲ πρὶν καμμιὰν ἀπὸ σὰς!

(Ἀκολουθεῖ)

M. A. T.

L E N A U

ΤΡΕΙΣ ΑΤΣΙΓΓΑΝΟΙ

Τρεῖς Ἀτσιγγάνους εἶδα μιὰ φορὰ. Καθὼς περνοῦσα ἕνα λιβάδι μὲ τὰμάξι...

Ὁ ἕνας κρατεῖ, στὴν ἄκρη μοναχός, στὰ χέρια τὸ βιολί τὸ μαγεμένο. Λουσιμένος ἀπ' τοῦ δειλινοῦ τὸ φῶς, παίζει ἕνα τραγοῦδι φλογισμένο.

Ὁ δεύτερος τὴν πίπα του κρατεῖ. Καὶ βλέπει τὸν καπνὸ ποὺ ὀλο ἀνεβαίνει. Εὐτυχισμένος, σὰν ἀπ' ὀληνε τὴ Γῆ ἄλλο νὰ μὴ ζητᾷ, νὰ μὴν προσμένῃ.

Ὁ τρίτος, γιὰ νὰ γλυκοκοιμηθῇ στὸ δέντρο, τὸ σαντοῦρι του κρεμάει — τίς κόρδες κρούει ἀέρινη πνοή — κι' ἀπ' τὴν καρδιά του ἕνα ὄνειρο περνάει.

Γιὰ ῥοῦχα, ἕνα κουρέλι οἱ τρεῖς φοροῦν Τρούπι, παλιὸ καὶ χιλιοπαλωμένο. Μὰ δὲν τοὺς μέλει, αὐτοὶ ἀδιαφοροῦν περιγελώντας τὸ σκληρὸ τους πεπρωμένο.

Τοὺς Ἀτσιγγάνους κοιτάζα, ἐνῶ ξανάφευγα καὶ πάλι μοκρὰ τους. Τὸ πρόσωπό τους τὸ μελαχροινὸ, καὶ τὰ σγουρά, κατάρματα μαλλιά τους.

ΒΕΤΑ ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΧΑΡΑ

Ὡς ἤρθε, ἔτσι κάποια μέρα ἡ ὁμορφὴ χαρὰ ἐχάθη σ' ἀπέραντα τ' ἀγνωστα βάθη κι' ἔμεινε κάτι σὰν φοβερά.

Κι' ἔσβυσε τὸ γλυκὸ τὸ φῶς βυθίζονται ὅλα στὸ σκοτάδι σκεπαστηκε ἀπ' ἀχνὸ μαγνὰδι ὁ κάθε πόθος μου ὁ κρυφός.

Καὶ στῶν ματιῶν ἐκεῖ τὴν ἄκρια — μαῦρα διαμάντια βουρκαμένα — μένουν βυριά, καφὰ τὰ δάκρυα.

Μὰ πάντα μέσα μου μιὰ ἐλπίδα πῶς θὰ γυρίσῃ αὐτὴ σὲ μένα, φεγγεβολὰ σὰν ἡλιαχτίδα.

Ἀμαρυλλίς

©©

ΑΝΟΙΣΙΑΤΙΚΟ

Καθισμένη στὴ βεράντα τοῦ πλοῦσιου σπιτιοῦ τῶν παιδιῶν της, πλέκει ἡ γιαιὰ ἀκατάπαυστα. Τὰ ἀκούραστα ρυτιδωμένα της χέρια δουλεύουν γοργὰ κι' ἐπιδέχεται ἐνῶ ἡ σκέψις της πετᾷ ἄλλο... Τ' ἀνθισμένα κλωνιά της πασχαλιάς ποὺ ἀγκαλιάζει τὴν κολόνα τῆς βεράντας, χαϊδεύουν τ' ἄσπρα της μαλλιά.

Μῦρα ἀνοίξιματα ἀναδίνονται ἀπ' τὰ παρτέρια τοῦ κήπου καὶ γλυκὰ κελαϊδήματα γεμίζουν τὸν ἄερα.

Μισοκλείνει ἡ γιαιὰ τὰ αἶτια καὶ τὸ πρόσωπό της ροδίζει, καθὼς θυμάται τὰ παλιά. Βλέπει τὸν ἑαυτὸ της μικρὴ παιδοῦλα, ροδοκόκκινη καὶ σγουρομάλλη νὰ τρέχῃ μέσα στὰ χωράφια, νὰ πηδᾷ σὰ βραχία, νὰ παίξῃ μὲ τὴν ἄμμο στὴν ἀκροθαλασσιά. Μὲ κόκκινα λουλούδια στολίζει τότε τὰ μαλλιά της κι' ἡ καρδιά της γνῶριζε χαρὰ μονάχα.

Μὰ τὰ χρόνια τῆς ξενισιάς πέρασαν γρήγορα. Βάσανα καὶ στερήσεις γέμισαν τὴ ζωὴ της κι' ἤρθε τὸ χιόνι τοῦ χειμῶνα στὰ μαλλιά της. Πόσες φορὲς ἔκλαψε ἀπ' τὴν πίκρα, πόσες φορὲς κοιμήθηκε νησιεῖα γιὰ νὰ χορτάσουν τὰ παιδιὰ της... Ὁ Θεὸς ὅμως τὴ βοήθησε.

Τώρα ἔῃ μὲς στὴ φροντίδα καὶ τὴν ἀγάπην τῶν παιδιῶν της, ποὺ μὲ τόσους καημοὺς τ' ἀνάθρεψε.

Συχνὰ ἀναθυμᾷται τὰ περασμένα καὶ πολλὰς φορὲς κλαίει γι' αὐτά...

— Γιαγιά, γιαγιά, κοίταξέ με! Ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ κοντὰ της.

Ἡ γιαγιά τινάχτηκε καὶ γύρευε νὰ ἰδῇ. Πλάι της στεκόταν ἡ ἐγγονοῦλα της, μὲ κόκκινα λουλούδια στὸ κεφάλι, χαρούμενη καὶ ἐξηνιασὴ, Ἀνοίξῃ σωστή! Ὁλόκωσαν τὰ μάτια της γιαγιάς.

— Ἐλα, κόρη μου, νὰ σὲ φιλήσω εἶπε, ἔλα κοντὰ μου. Ὅχι, μὴ βγάξεις τὰ λουλούδια ἀπ' τὰ μαλλιά σου. Αὐτὰ

εἶναι ἡ Ἀνοίξῃ! Κράτησέ την, κόρη μου, ὅσο μπορεῖς πιὸ πολὺ...

Θρυλικὴ Ροδόπη

©©

HENRY LONGFELLOW

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Σιγά-σιγά ἡ μικρὴ καμπάνα στὴ ράχη μὴν ἐκεῖ ψηλά, τὴ θλίψη της διαλαλώντας ἀρχίζει νὰ γλυκοχτυπᾷ.

Σκέπασε τ' ἀνάμειν' ἀνθρώπια καὶ οὐρὸς τὸ φῶς ποὺ ξεφυγὰ μὲ τὴν αὐγὴ ὁ τόπος φτάνει καὶ μὲ τὸ βράδυ ἡ ξεγνοιασιά.

Σκότος πλακώνει τὰ παράθυρα καὶ οὐρανόμ' εἶν' ἡ φωτιά ὁ ἦχος στὴ γιοπὴ μαραινέται τὰ βήματα τροβοῦν μακριὰ.

Τοῦ σκοταδιοῦ οἱ φαντασίες ἔχουνε πιὰ λησμονηθῇ σὰν κάρβουνα μέσα στὴ στάχτη ἔχουν μαυρίσει καὶ οὐστεῖ.

Στὴ λήθη τὸ τραγοῦδι σβύεται Τὸ παραμῦθι δὲν ἔχει Τὸ σπῆτι εἶναι σκοτεινισμένο, ἡ πέτρινη γωνία νεκρή.

Σκοτεινοὶ καὶ σκοτεινότεροι οἱ μαῦροι ἱσκιὸι ἔχουν σβύσει τὰ βυρεία φτερά τοῦ Ὑπνου σ' ὅλα ἔχουν ἀπλωθῇ.

Ἀλῆς Δελάντης

©©

ΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΟΝΟ...

(Ἀφιερωμένο στὰ κορίτσια τῆς τάξης μου)

Αὐριο πιά, καὶ πάει τελείωσε. Πᾶνε τὰ ψέματα, καὶ τὸ σχολεῖο θὰ σταματήσῃ γιὰ τίς διακοπές. Ἐπὶ τέλους! Μιὰ μέρα μόνο κορίτσια ὑπομονὴ καὶ ὕστερα δώδεκα μέρες καθισιό. Σωστὲς δώδεκα ἡμέρες Ἀχ. Θέ μου, τί ὥραία! Καὶ τὰ κορίτσια χοροπηδοῦσαν ἀπὸ τὴν χαρὰ τους. Τί ὥραία!

Σὲ λίγες μέρες τὰ ξανασυνάντησα. — Ἐ! Πῶς τὰ πᾶτε λοιπόν; Διασκεδάσατε ὥραία τίς ἡμέρες τοῦ Πάσχα; — Ὁ, θαῦμα! Μόνο... ὅσα καὶ μὲν. Μεθαύριο ἀρχίζουμε σχολεῖο καὶ δὲν μᾶς πολυαρέσει αὐτό — Πάντως τώρα θὰ εἰσατε διαβασμένες, ξενουάστες, καὶ θὰ διασκεδάσατε καλὰ αὐτὲς τίς δυὸ μέρες ποὺ σὰς περισσεύουν. — Ὅχι. Ἐρεῖς αὐριο ποὺ εἶναι Κυριακὴ θὰ μαζευτοῦμε ὅλες μαζί νὰ διαβάσουμε...

Τί κοίμα! Μιὰ ἡμέρα μόνο κορίτσια καὶ πάει πιά τελείωσε. Πᾶνε τὰ ψέματα καὶ τὸ σχολεῖο θὰ ξαναρχίσῃ.

Μαῦρο Βέλος

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΟΥ

Προπολεμικὸ δὲν τὸ γνώρισα τὸ σχολεῖο μου. Λένε οἱ «μεγάλες» καὶ θάνα ἀλήθεια — ὅτι ἦταν πολὺ ὠραῖο τὸ κτίριο τοῦ Ἑλληνικοῦ. Κι' ὅλο γι' αὐτὸ μιλάνε.

Μὰ ἐγὼ δὲν τᾶγαπῶ τὸ κτίριο τοῦ Ἑλληνικοῦ. Ἀγαπῶ αὐτό, τὸ τωρινὸ σχολεῖο, τὸ πολεμικὸ, κι' «ἄβυλο».

Ἕνα παλιὸ μεγάλο σπίτι μὲ πρῶν ἄσπρους τοίχους. Ἡ πόρτα τοῦ κήπου σιδερένια καὶ βραεῖα. Δύναμη θέλει γιὰ νὰ τὴν ἀνοίξεις. Μέσα στὶς αἰθούσες ποὺ κάνομε μαθημα καὶ... καζούρα βρίσκονται ἐπιβλητικὰ μαρμαρίνα τζάκια μὲ ἀνάγλυφα. Τὰ μάρμαρα γκρίζα καὶ ρυτισμένα. Σκέπτεται κανεὶς τί κυρίες μὲ κρινολίνα τριγύριζαν στὰ μεγάλα αὐτὰ δωμάτια!... Εἶναι ἐνδιαφέρον τὸ τωρινὸ σχολεῖο μου, τὸ παλιό! Κι' οἱ σκάλες οἱ σιρφογυριμένες, ποὺ τρίζουν κάτω ἀπ' τὰ ἀσπλάχνα τρελλοπηδημάτα μας, σὰν ἀνεβαίνομε στὴν ταράτσα. Ἐχει τὰ ἀπόμεινα μέρη τὸ σχολεῖο μας, σκοτεινοὺς διάδρομους ποὺ ὁ κανονισμὸς δὲν ἐπιτρέπει νὰ πηγαίνομε. Ἀλλὰ ἐγὼ πῆγα κι' ἂν μοῦ ὑποσχεθῇτε ὅτι δὲν θὰ τὸ πῆτε στὴ διευθυντορία θὰ σὰς πῶ τί εἶδα: Σκοτεινὸς ὁ διάδρομος σάπια τρυπημένα τὰ σανίδια. Προχωρῶ συγκινημένη: Τώρα θ' ἀνακαλύψω τὰ κρυμμένα μυστήρια τοῦ παλιοῦ ἀρχοντικοῦ. Σὲ μιὰ γωνιά κάτι ἀσπρίζει. Ἀ! νά, ἐκεῖ θὰ κρύβεται ὅλο τὸ μυστήριον. Πλησιάζω.

Ἡ καρδιά μου χτυπᾷ. Βλέπω. Στοιβαγμένα ἄτακτα πολλά... κουτιά τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ποὺ μέσα θυροβώντας τριγυρίζαν, ὅχι βέβαια νεραϊδοῦλες ἡ νάνοι, ἀλλὰ ἀπλοῦστατα... ποντικοί! Αὐτὸ θὰ πῇ ἀπογοήτευση.

Ἀλλὰ καὶ μ' ὅλα αὐτὰ οἱ διάδρομοι τοῦ σχολεῖοῦ μου δὲν ἔχασαν γιὰ μένα τὸ θέλητρό τους καὶ θὰ ἰ' ἀγαπῶ τὸ σχολεῖο μου τὸ τωρινὸ ποὺ τώρα σ' αὐτὸ ζῶ. Θὰ τ' ἀγαπῶ γιὰτὶ εἶναι φυσικὸ νὰ τ' ἀγαπῶ. Κι' ἂς ἀγαπᾷν κι' οἱ μεγάλες τὸ ὠραῖο ἐπιστρατευμένο κτίριο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀς τ' ἀγαπᾷν γιὰτὶ τοὺς εἶναι φυσικὸ νὰ τ' ἀγαπᾷν.

Φωταγῆ

©©

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Τσοῦχτρα μπροστὰ σ' ἕνα λεωφορεῖο ποὺ εἶναι γεμάτο καὶ στὸ ὅποιο βρίσκονται καὶ Διαπλάσσοι: — Εἶναι γεμάτη ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε; Κι' ὁ Μίχης Ζέζας; — Λεῖπει ἕνας μπουφός, περάστε!

Φωταγῆ

©©

Τρελλὸ Νανταῖ

Τὰ Γραφεῖα τῆς «Διαπλάσεως» μετεφέρθησαν ὁδὸς Λένκα 18 βιβλιοπωλεῖον «Ἀνατολή». — Τηλ. 20977

©

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΤΗΣ"

Ἀθήναι, ὁδὸς Ἀέκκα 18
τὴν 17 'Ιουλίου 1946

ΔΥΟ-τρεις ἐκτάκτους κολοκαιρινούς Διαγωνισμούς θὰ προκηρύξω στὰ προσεχῆ φυλλάδια: Δευκῶν Λέξεων, Τυπογραφικῶν Λαθῶν καὶ Κρυπτογραφημάτων. Γιά περισσότερους — γιά ὅσους δηλαδή ἐκάναν τὸν καλὸ καιρὸ — δὲν ὑπάρχει καιρὸς, ἢ μᾶλλον ὁ καιρὸς δὲν εἶναι τόσο καλὸς...

Στραβόβυλο. ἀπὸ τῆς 10.000 πού εἶχες μέσα στὸ γράμμα, διέθεσα τῆς 8 000 γιὰ συνδρομὴ σου ἐξ ἡμῶν, 500 γιὰ τὴν ἐγκρίση τοῦ ψευδωνύμου σου, καὶ τὸ ὑπόλοιπο μένει στὴ διάθεσή σου. Ἀλήθεια, κακὸ πού βρίσκεσαι μακριὰ μου καὶ χωρὶς πυκνὴ συγκοινωνία. Νά, καὶ τὴ Συλλογὴ σου Πνευματικῶν Ἀσκημάτων τὴν ἔλαβα πολὺ ὀργά, ὅταν εἶχα βγάλει πιά καὶ ἀποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ. Θὰ σοῦ τὴ φυλάξω γιὰ τὸν ἐπόμενο, πού προκηρύχθηκε στὸ προηγούμενο φυλλάδιο, ἐκτός ἂν προτιμᾷς, ἐπειδὴ θάχης καιρὸ, νὰ στείλῃς ἄλλη, πληρέστερη καὶ καλύτερη. Τὸ ψευδώνυμο σοῦ τὸ διάλεξα γιατί μοῦ φάνηκε τὸ πὺ νόστιμο ἂν ὅσα ἐπρότεινες: ἄλλο τίποτα δὲν ἤξερα. Τώρα μαθαίνω πὺς στὸ σπίτι σου σὲ θεωροῦν «στραβόβυλο» καὶ πὺς μπορεί νὰ εἶσαι λιγάκι — ἀλλά, δὲν τὸ πιστεύω...

Θάσος, Ἀνέσπερε! Ἄν καὶ τὸ χέρι σου τρέμει — ἀπὸ τὴ συγκίνηση τοῦ πρώτου γράμματός — τὰ λές πολὺ ὠραῖα καὶ μὲ κάνει νὰ περιμένω ἀπὸ σένα πολλά. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ στοργικὰ λόγια. Νά, ὅσο σοῦ ἐπιτρέπουν τὰ μαθήματα — πού τώρα μάλιστα τελείωσαν — νὰ μοῦ γράφῃς τακτικά.

Νίκη, αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο σοῦ ἐνέκρινε. Ἐλαβα καὶ τὴν ἐπιταγὴ τῶν 15.000 γιὰ τὴν ἐτήσια συνδρομὴ σου. Ὅσο γιὰ τὸ λογοτεχνικὸ σου τετραδίο, δὲν εὐκαιρήσα ἀκόμη νὰ τὸ διαβάσω, ἀλλὰ νὰ εἶσαι ἡσυχὴ πὺς θὰ σοῦ πῶ τὴν κρίση μου καί, ἂν βρῶ ἕνα-δυὸ κομμάτια δημοσιεύσιμα, θὰ τὰ δημοσιεύσω στὴ Σελίδα Συνεργασίας.

Ἐλπίω, Τριπολιτσάκι, νὰ εἶσαι τώρα ἐντελὸς καλὰ, κι' ἴσως μάλιστα νὰ ἦλθες νὰ ἐγκατασταθῇς στὴν Ἀθήνα μὲ τὴν οἰκογένειά σου. Ἔτσι θὰ σ' ἔχω πὺς κοντά μου, ἐκτός ἀπὸ τὰ καλοκαίρια, πού θὰ γυρίζῃς στὸ ἀγαπημένο σου κι' ἀξέχαστο νησί. Ὅχι, στὸ Πρακτορεῖο τῶν ἐφημερίδων δὲν δίνω πρὸς πώλησι φυλλάδια μόνο στὸ γραφεῖο μου πούλῳ καὶ σὲ περικτὰ βιβλιοπωλεῖα. Ἐγὼ, βλέπεις, στηρίχθηκα ἀνέκαθεν στοὺς καλοὺς καὶ πιστοὺς μου συνδρομητὰς σὰν καὶ σένα. Μ' αὐτοὺς ἔζησα ὡς τώρα, μ' αὐτοὺς θὰ ζήσω καὶ στὸ μέλλον.

Ἐδὰ Σχίβα, εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ γιὰ τὴς καλὰς διαθέσεις. Νά, ἀφοῦ μ' ἀγαπᾷς τόσο, σὰν κόρη παλιοῦ Διαπλάστοπου, δὲν ἀμφιβάλλω πὺς θὰ κάμῃς, ὅτι μπορείς γιὰ τὴ διάδοσή μου. «Ὁδηγὸ» δὲν ἔχω, δυστυχῶς, νὰ σοῦ στείλω. Ἀλλὰ τῆς κυριώτερης ὁδηγίας τῆς βλέπεις κάθε φορὰ στὰ φυλλάδια. Ἔτσι, π. χ., ξέρεις πὺς, γιὰ νὰ σοῦ ἐγκρίνω ψευδώνυμο, πρέπει νὰ πληρώσῃς 500 δρ. Καὶ μὲ τὸ ψευδώνυμο αὐτὸ θὰ ὑπογράψῃς τὰ κομμάτια πού θὰ μοῦ στέλνῃς γιὰ τὴ Σελίδα Συνεργασίας — συντομότερα πάντα ἀπὸ τὴ «Νύχτα στὴν κατασκή-

νωση» πού μοῦ ἔστειλες καὶ πού τὴ βρῆκα ἀρκετὰ καλογραμμένη.

Ἡλέντρα Χάλη, τώρα πιά θὰ πέρσαν κι' οἱ γρίπες καὶ ὅλα. Τί ὠραῖο τὸ γράμμα σου καὶ πόσα μοῦ θυμίσει!.. Εἶπα στὸν Παῦλο Βυλασάκη πὺς σοῦ ἀρέσουν τὰ σκίτσα του, καὶ καμάρωσε. Ἀλλὰ περισσότερο ἴσως ὁ παππούς του, ὁ κ. Φαίδων. .. Γιὰ τὴ συνδρομὴ σου νὰ εἶσαι ἡσυχὴ: τὴν ἐπιταγὴ ἔχειν τὴν ἔλαβα πρὸ πολλοῦ.

Φίλαθλε καὶ Πρόσκοπε τῆς Δέσβου, καὶ τὰ δικὰ σας πρώτα γράμματα μ' εὐχαρίστησαν πολὺ. Δυστυχῶς ὁ χώρος δὲν μοῦ ἐπιτρέπει οὔτε σημεῖα νὰ σᾶς ἀπαντήσω ἐκτενῶς, ὅπως θάθελα, καὶ στὸ ἐρχόμενο θάταν πολὺ ὀργά. Περιμένω λοιπὸν νὰ μοῦ ξαναγράψετε.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα ἐγκρίσεως: διὰ συνδρομητὰς ἢ ἀδελφὰς τῶν, δὲχ. 500. Δι' ἀγοραστὰς ἀποκτώντας μὲ τὸ ψευδώνυμον δικαίωμα συνδρομητοῦ δὲχ. 1000.

Νέα Ψευδώνυμα: Στυλιανὸς ὁ (ΝΣ). Ἀνθομένη Βιόλα, κ. (ΕΕ). Λυκόπουλο, ὁ (ΕΜ). Χρυσορρόδινο Συννεφάκι, κ. (ΑΑ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Βοσκαρού ὁ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Ἐλισάβετ Μιχαήλδου** (ἔλαβα τῆς 500 δρ. καὶ θὰ εἶδες τὸ ψευδώνυμο πού σοῦ ἐνέκρινε) τώρα πού τελείωσαν τὰ μαθήματα, γράφε μοι πὺς συχνὰ καὶ πὺς πολλά) **Τρελλὸ Νανούκι** (χαίρετισμούς καὶ στὴ μαμά, τὴν παλιά μου φίλη) ἔλαβα καὶ τὴν ἐπιταγὴ τῶν 1000 δραχμῶν, εὐχαριστῶ. Λύσεις θὰ στέλνῃς ὅσες βρίσκεις. δὲν εἶναι ἀνάγκη ὁλες) **Νεφέλην, Ζακυνθινὴν Βαρκοῦ** καὶ κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 304ου Διαγωνισμοῦ λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δανταὶ ἀπ' ὅσων δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθῇ.

129. Δεξιόχειρος

Τὸ πρῶτο μου πλανήτης,
Τὸ δεύτερο ὀρνικτό,
Καὶ τ' ὄλο μου τὸ βρίσκεις
Μέσ' στὸν Λακωνικόν.

Ἀμερικανόπουλο

130. Συλλαβόχειρος

Σύμφωνο πρῶτα,
Κατόπι νότα,
Καὶ κάποιο ἐπίρρημα,
Κάνουν λιμάνι ἑλληνικόν.
Μὲ τρανὴ πόλη,
Πὺς ἔχουν ὅλοι.

Ὅπως προφέρεται ἀπ' τὸ λαὸ
Ἀμερικανόπουλο

131. Στοιχειοτετονόχειρος

Ἄν τοῦ ἀλλάξης ἕνα γράμμα
Καὶ τὸν τόνο κατεβάζῃς,
Ἄπὸ ἑακουστὸ προφήτη,
Λαμπρὸ ποίημα θὰ φτιάσῃς.

Γελαστὸς Ἀντιπλοῦρχος

132. Ἀνίχνευμα

Ὀυράνιο σῶμα
Καὶ φωτεινὸ
Τὸ θηλυκὸ μου.
Βγαίνει ἀπ' τὸ χῶμα,
Χόρτο φτηνόν,
Τὸ οὐδέτερό μου.

Γελαστὸς Ἀντιπλοῦρχος

133. Τρίγωνον

***** = Ἀρχαῖος Βασιλεὺς
***** = Μία τῶν διαστάσεων.
*** = Ὑγροῦ ἢ ἀερίου
** = Ἀντωνυμία
* = Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.
Κόντε Ρεπανάκης

134. Κρυπτογραφικόν

123456785 = Ἅγιος πολιοῦχος
2345785 = Ὀλλανδὸς ἀνθρωπιστὴς
3614 = Εὐρωπαϊκὴ πόλις
41385 = Καλλιεργείται
54334 = Γυνὴ τῆς Γραφῆς
67234 = Ἀρχαία πόλις
78634 = Θεότης
878385 = Γεῖτον.

Γιάννης Γιαννάκης

135-139. Μαγικὸν Γράμμα

Τὴ ἀνταλλαγὴ ἐνὸς οἰουδιόποτε γράμματος εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαις τόσαις λέξεσι:

Ἄλῃς, Τήνος, χῶμα, Ἀόστη, τάλας.
Νικηφόρος

140. Πτερωτὴ Συλλαβὴ

Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις ἔχουν ἀπὸ μίαν συλλαβὴν ἐκ τριῶν γραμμάτων κοινῇ — τὴν πτερωτὴν — ἢ ὁποῖα ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς πρώτης λέξεως, μετὰ τὸ πρῶτον γράμμα τῆς δευτέρας, μετὰ τὸ δεύτερον τῆς τρίτης, μετὰ τὸ τρίτον τῆς τετάρτης κ.ο.κ.

Μυθικὸν ζῶον — Ἰδιότης τῆς ἕλης — Ἑλληνικὴ πόλις, μεγάλη κατὰ τὸν μεσαίωνα — Φυτὸν μὲ μαγικὰς κατὰ τὸν λαὸν ἰδιότητας — Εἶδος μουσικοῦ θεατρικοῦ ἔργου — Ὁργανον μετρήσεως χρόνου παρ' ἀρχαίοις — Τραγικὴ βασιλόπαις τῆς Τροίας — Ἀμφίβιον. Γκάλικ

141. Ἐλλιπασύμφωνον

ηι - ηι - σα - ασα ι

(Λόγια τοῦ Ἑσπερίου) Γκάλικ

142. Γρίφος

Π

τῶ	τῶ	τῶ
τῶ	τῶ	τῶ
τῶ	τῶ	τῶ
τῶ	τῶ	τῶ
τῶ	τῶ	τῶ

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν

τὸν